

MUZYKA

SŁOWO

SŁOWO I MUZYKA

na Wielki Piątek

PROGRAM

Gdańsk, kwiecień 2026

RADOSNYCH ŚWIĄT
ZMARTWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO,
ZDROWIA ORAZ WSZELKIEJ
POMYŚLNOŚCI

w imieniu całego zespołu śpiewaków
i pracowników administracji
Polskiego Chóru Kameralnego
Schola Cantorum Gedanensis

Jan Łukaszewski
prof. dr Jan Łukaszewski
Dyrektor

Polski Chór Kameralny
Schola Cantorum Gedanensis

PROGRAM

Marian Borkowski *1934

Libera me

--- ROZWAŻANIA ---

Andrzej Hakenberger 1574–1627

Dulcis Iesu

Camille Saint-Saëns 1835–1921

Ave verum

--- ROZWAŻANIA ---

J. S. Bach 1685–1750

Komm, Jesu, komm, mein Leib ist müde

--- ROZWAŻANIA ---

opr. **Marcin Pospieszalski** *1963

Dobranoc, Głowo święta

WYKONAWCY

Ks. Abp Tadeusz Wojda SAC ROZWAŻANIA

Polski Chór Kameralny

Jan Łukaszewski DRYGENT

3.04.2026 PIĄTEK GODZ. 21:00
Konkatedralna Bazylika pw. Wniebowzięcia NMP
ul. Podkramarska 5

Wielki Piątek w liturgii Kościoła jest dniem szczególnym – dniem ciszy, w którym nie sprawuje się Eucharystii. Wierni gromadzą się przy krzyżu, by słuchać opisu męki Chrystusa i trwać przy Grobie Pańskim. Tradycja tego dnia sprzyja modlitwie, skupieniu i kontemplacji.

Dzisiejsze czuwanie przy Grobie Pańskim łączy muzykę z rozważaniami arcybiskupa Tadeusz Wojda. Utwory różnych epok – od renesansowego motetu gdańskiego, przez dzieła baroku i romantyzmu, po współczesne opracowania pieśni pasyjnych – zostały ułożone jako kolejne etapy refleksji nad tajemnicą krzyża.

Teksty tych kompozycji prowadzą od modlitwy o miłosierdzie, przez kontemplację Chrystusa ukrzyżowanego, aż po osobiste wołanie człowieka szukającego w Nim ukojenia i nadziei. Muzyka i słowo tworzą wspólną przestrzeń modlitwy właściwą temu dniowi.

Tekst *Libera me, Domine* **Mariana Borkowskiego** należy do responsoriów z liturgii żałobnej Kościoła rzymskiego. Od wieków towarzyszył obrzędom pogrzebowym i modlitwie za zmarłych, przypominając o dniu sądu i ostatecznym spotkaniu człowieka z Bogiem.

Marian Borkowski, jeden z najważniejszych polskich twórców muzyki chóralnej drugiej połowy XX wieku, wielokrotnie sięgał po teksty łacińskiej liturgii. Jego twórczość sakralna wyrasta z głębokiego zainteresowania tradycją Kościoła oraz duchowością tekstów, które traktuje jako punkt wyjścia do współczesnej refleksji religijnej.

Libera me de morte aeterna,
Libera me, Domine

Wybaw mnie od śmierci wiecznej,
Wybaw mnie, Panie.

Dulcis Iesu to modlitwa człowieka stojącego przed krzyżem, który prosi o miłosierdzie. Tekst wyraża osobistą kontemplację cierpienia Chrystusa, jego ran i łaski. **Andrzej Hakenberger** napisał ów motet do tekstu modlitwy wywodzącej się z późnośredniowiecznej pobożności pasyjnej. To bardzo osobiste, bezpośrednie wołanie do Chrystusa, charakterystyczne dla duchowości przelotnego średniowiecza i renesansu.

Andrzej Hakenberger był jednym z najważniejszych muzyków działających w Gdańsku na początku XVII wieku. Pełnił funkcję kapelmistrza w kościele Mariackim, a jego twórczość stanowi ważne świadectwo bogatego życia muzycznego miasta należącego wówczas do największych ośrodków kultury w tej części Europy.

Dulcis Iesu, pie Deus,
ad te clamo, licet reus;
praebe mihi te benignum,
ne repellas me indignum
de tuis sanctis pedibus.

Coram cruce procumbentem,
hosque pedes complectentem,
Iesu pie,
non me spernas,
sed de cruce sancta cernas
compassionis gratia.

Stodki Jezu, miłosierny Boże,
do Ciebie wołam, choć jestem winny;
okaż mi swoją łaskawość,
nie odrzucaj mnie niegodnego
od Twoich świętych stóp.

Kiedy upadam przed krzyżem
i obejmuję te stopy,
o łaskawy Jezu,
nie odrzucaj mnie,
lecz spójrz na mnie ze świętego Krzyża
z łaską współczucia.

Choć **Camille Saint-Saëns** był przede wszystkim kompozytorem symfonicznym i operowym, w wybranym na dzisiejszy wieczór utworze utworze widać jego wrażliwość na sacrum, prostotę i piękno słowa. Tekst *Ave verum corpus natum de Maria Virgine* należy do najstarszych hymnów eucharystycznych Kościoła łacińskiego i pojawia się w liturgii już w średniowieczu. Modlitwa zwraca się bezpośrednio do „prawdziwego Ciała” Chrystusa – tego, które narodziło się z Maryi, zostało ofiarowane na krzyżu i pozostaje obecne w Eucharystii.

Ave verum Corpus,
natum de Maria Virgine,
Vere passum,
immolatum in cruce pro homine,
cujus latus perforatum
unda fluxit cum sanguine.
Esto nobis praegustatum in
mortis examine.

Bądź pozdrowione prawdziwe Ciało,
zrodzone z Maryi Dziewicy,
Prawdziwie umęczone,
ofiarowane na Krzyżu za człowieka,
którego przebity bok
wodą spłynął i krwią.
Bądź nam przedsmakiem
w śmierci próbie

Nicht Bach, sondern Meer soll er heissen – tym powiedzeniem Beethoven określił obrazowo pozycję **Jana Sebastiana Bacha** w świecie muzyki. „Bach” po niemiecku oznacza strumyk a „Meer” – morze. Treść powiedzenia Beethovena jest więc taka: „Jego nazwisko wskazywać winno nie strumyk, lecz morze”. Morze symbolizuje bezmiar, ogrom. W odniesieniu do Bacha mówić możemy o wyjątkowej wielkości jego dzieła. Lecz także o wielkości oddziaływania jego muzyki¹.

Motet *Komm, Jesu, komm* (BWV 229) powstał najprawdopodobniej na uroczystości pogrzebowe w Lipsku. Tekst napisał XVII-wieczny poeta Paul Thymich, a jego słowa są osobistą modlitwą człowieka zmęczonego życiem i oczekującego spotkania z Chrystusem.

Komm, Jesu, komm,
mein Leib ist müde,
die Kraft verschwind't
je mehr und mehr,
ich sehne mich
nach deinem Frieden ;
der saure Weg wird mir zu schwer!
Komm, komm,
ich will mich dir ergeben ;
du bist der rechte Weg,
die Wahrheit und das Leben.
Drauf schließ ich mich
in deine Hände
und sage, Welt, zu guter Nacht!
Eilt gleich mein Lebenslauf
zu Ende,
ist doch der Geist
wohl angebracht.
Er soll bei seinem Schöpfer
schweben,
weil Jesus ist und bleibt der wahre
Weg zum Leben.

Przyjdź, Jezu, przyjdź,
zmęczone jest me ciało,
siły opuszczają mnie
wciąż bardziej
i tęsknię
za Twoim spokojem;
ta gorzka droga jest dla mnie zbyt ciężka.
Przyjdź, przyjdź,
chcę się Tobie powierzyć;
Tyś jest właściwą drogą,
Tyś prawdą i życiem.
Więc oddaję się
w Twe ręce
i mówię światu dobranoc!
Moje życie szybko zmierza
ku końcowi,
zaś duch
już z pewnością uleciał.
On wokół Stwórcy swego wlatuje,
gdyż Jezus jest i pozostanie
prawdziwą drogą życia.

---

¹ Z wprowadzenia prof. Marka Dyżewskiego do programu koncertu JAN SEBASTIAN BACH MOTETY 23.03.2019.

Marcin Pospieszalski jest basistą, multiinstrumentalistą, grywa także na skrzypcach, altówce, cymbałach i klawiszach. Współpracował z wieloma zespołami: Grupą Michała Urbaniaka, 2 Tm 2,3, z formacjami Soyka Yanina & Kompania, Arka Noego, New life'm czy Zakopower. Jest autorem muzyki do wielu filmów m.in. *Demony Wojny według Goi*, *Prawo ojca*. Artysta jest producentem muzycznym płyt Anny Marii Jopek, Mietka Szcześniaka, Antoniny Krzysztoń czy zespołu Raz, Dwa, Trzy. W programie dzisiejszego koncertu usłyszymy opracowaną przez niego popularną pieśń wielkopostną, *Dobranoc, Głowo święta*, która nawiązuje do obrzędu pogrzebowego, a jej zwrotki to pożegnanie z kolejnymi częściami umęczonego ciała Jezusa, Jego krzyża i grobu;. Polski tekst jest przekładem znanej luterańskiej pieśni *O Haupt voll Blut und Wunden*. Jej tekst wywodzi się z siedemnastowiecznej poezji pasyjnej Paula Gerhardta.

Dobranoc, Głowo święta Jezusa mojego,
Któraś była zraniona do mózgu samego.
Dobranoc Kwiecie różany,
Dobranoc Jezu kochany, dobranoc!

Dobranoc ręce święte, na krzyż wyciągnione,
Jako struny na lutni, gdy są wystrojone. Dobranoc...
Dobranoc, boku święty, z którego płynęła
Krew najświętsza, by grzechy człowiecze obmyła. Dobranoc...

Dobranoc, Serce święte, włócznią otworzone,
Bądź po wszystkie wieczności mile pozdrowione. Dobranoc...
Dobranoc, nogi święte, na wylot przeszyte,
I tępymi gwoździami do krzyża przybite. Dobranoc...

Dobranoc, Krzyżu święty, z którego złożony,
Jezus i w prześcieradło białe uwiniony. Dobranoc...

Dobranoc, grobie święty najświętszego Ciała,
Który Matka Bolesna łzami oblewała.
Niech Ci będzie cześć w wieczności
Za Twe męki, zelżywości, Jezu mój!

Ksiądz Arcybiskup Tadeusz Wojda SAC

Metropolita Gdański | Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

Urodził się 29 stycznia 1957 r. w Kowali na Kielecczyźnie. W 1976 wstąpił do Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego (SAC). W latach 1977-1983 odbył studia z filozofii i teologii w Wyższym Seminarium Duchownym Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego w Ołtarzewie k. Warszawy, a jednocześnie w latach 1980–1983 studia z teologii fundamentalnej na Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Święcenia prezbiteratu przyjął 8 maja 1983 z rąk bp. Władysława Miziołka. W 1989 roku uzyskał stopień naukowy doktora misjologii na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie. W roku 1990 ks. Wojda rozpoczął pracę w Papieskim Dziele Rozkrzewiania Wiary i w Kongregacji ds. Ewangelizacji Narodów. Od 2007 r. pełnił funkcję najpierw kierownika biura, a od 24 lipca 2012 r. podsekretarza w Kongregacji ds. Ewangelizacji Narodów. 12 kwietnia 2017 r. Ojciec Święty Franciszek mianował go arcybiskupem metropolitą białostockim. Święcenia biskupie przyjął 10 czerwca 2017 roku. Głównym konsekratorem był kard. Fernando Filoni, współkonsekratorami natomiast abp Edward Ozorowski oraz abp Henryk Hoser. Mottem postugi biskupiej abp. Wojdy są słowa z Ewangelii według św. Marka (13,10): *Oportet praedicari Evangelium* (łac. Aby była głoszona Ewangelia). 2 marca 2021 roku abp Wojda został mianowany przez papieża Franciszka metropolitą gdańskim. 14 marca 2024 r., podczas 397. Zebrania Plenarnego, Ksiądz Arcybiskup Tadeusz Wojda został wybrany Przewodniczącym Konferencji Episkopatu Polski.

Polski Chór Kameralny

Należy do wąskiego grona światowej elity w pełni profesjonalnych chórów kameralnych. Repertuar chóru jest niezwykle obszerny – od muzyki a cappella po duże formy oratoryjne, operowe i symfoniczne. Zespół dokonał już ponad 700 prawykonań, w tym dzieł takich kompozytorów, jak H. M. Górecki, W. Kilar czy K. Penderecki. Współpracuje z najlepszymi światowymi orkiestrami oraz znakomitymi dyrygentami chóralnymi. Był wielokrotnie zapraszany na międzynarodowe festiwale muzyczne. Oprócz ponad 100 płyt CD Polski Chór Kameralny nagrywał także dla polskich i zagranicznych rozgłośni radiowych i stacji telewizyjnych. Płyty Polskiego Chóru Kameralnego były 32 razy nominowane do nagrody Fryderyka, a sześciokrotnie ją zdobyły. Zespół jest również laureatem dwóch Orphee D'Or – nagród przyznawanych przez francuską Academie du Disque Lyrique za najlepsze nagranie muzyki chóralnej. Należy do Europejskiego Stowarzyszenia Profesjonalnych Chórów Kameralnych TENSO. Polski Chór Kameralny jest organizatorem Międzynarodowego Festiwalu Mozartowskiego Mozartiana.

SKŁAD POLSKIEGO CHÓRU KAMERALNEGO

SOPRANY

Katarzyna Herrmann
Anna Kondek-Brodowska
Julita Kuczborska
Izabella Mandziej
Sabina Szwed
Ludwika Wujtewicz

ALTY

Wiesława Łukaszewska
Danuta Mackiewicz
Bożena Nadolska
Dagmara Piotrowska
Anna Thun-Sobierajska
Katarzyna Wittschenbach

TENORY

Damian Bykowski
Leszek Gołąb
Kacper Kłosiński
Krzysztof Pękała
Jerzy Stelmański
Lech Wittschenbach

BASY

Mariusz Czapiewski
Andrzej Macierzyński
Sebastian Mandziej
Mykola Semeriakov
Janusz Sierla
Krzysztof Stachowski

Jan Łukaszewski

Dyrygent i dyrektor Polskiego Chóru Kameralnego, profesor sztuk muzycznych. Jest uznawany za jednego z najwybitniejszych w Europie specjalistów w dziedzinie muzyki chóralnej. Występuje jako dyrygent z takimi orkiestrami jak m.in. Sinfonia Varsovia, Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach, Academy of Ancient Music, Akademie für Alte Musik Berlin czy Venice Baroque Orchestra. Koncertował niemal we wszystkich krajach Europy, w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Chinach i Japonii. Jest członkiem komitetu honorowego stowarzyszenia ROMAETERNA Cantores, obok takich autorytetów jak Rinaldo Alessandrini, Sir James MacMillan, Marcel Pérès i Peter Dijkstra. Zasiada w jury konkursów chóralnych, m.in. w Japonii, Walii, na Litwie, we Włoszech oraz Szwajcarii. Jest także jurorem konkursów kompozytorskich w Polsce, Anglii, Francji, Niemczech i we Włoszech. Odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2018), Złotym medalem Gloria Artis (2023), laureat licznych nagród i wyróżnień, m.in. Nagrody Zarządu Stowarzyszenia Autorów ZAiKS (2020) czy Złotego Fryderyka (2021).

Jest pomysłodawcą m.in. Międzynarodowych Sympozjów Muzyki Chóralnej i Dni Bachowskich oraz Międzynarodowego Festiwalu Mozartowskiego Mozartiana, organizowanego w Gdańsku od 2006 r.

Polski Chór Kameralny
Schola Cantorum Gedanensis

Polski Chór Kameralny Schola Cantorum Gedanensis
jest Instytucją kultury Miasta Gdańska

dyrektor naczelny i artystyczny: Jan Łukaszewski

zastępca dyrektora: Magdalena Bray

asystenci dyrygenta: Andrzej Macierzyński, Bożena Nadolska

inspektorzy chóru: Katarzyna Herrmann, Andrzej Macierzyński

bibliotekarz: Krzysztof Stachowski

główny księgowy: Szymon Baranowski

koordynator pracy artystycznej/redaktor programów: Łukasz Zdancewicz

specjalista ds. promocji: Marta Nieuważny Janiak

specjalista ds. kadr i płac: Justyna Wojciechowska-Marszałik

specjalista ds. obsługi sekretariatu: Ewa Sasiak

international authorized representative: Cornelia Poos

Polski Chór Kameralny Schola Cantorum Gedanensis

80-320 Gdańsk-Oliwa, ul. Opata Jacka Rybińskiego 24

tel./fax: (+48 58) 552-41-73, 552-15-91, 520-93-90

www.polskichorkameralny.pl

e-mail: info@polskichorkameralny.pl

NAJBLIŻSZE KONCERTY POLSKIEGO CHÓRU KAMERALNEGO

GDAŃSKI FESTIWAL MUZYCZNY

12.05.2026 (wtorek), godz. 20:00

Bazylika św. Mikołaja w Gdańsku

Witostawa Frankowska POZYTYW ORGANOWY

Polski Chór Kameralny

Jan Łukaszewski DYRYGENT

MUZYKA W ALTANIE

27.06.2026 (sobota), godz. 12:00

Altana w Parku Oliwskim w Gdańsku

Polski Chór Kameralny

Jan Łukaszewski DYRYGENT

Dyrektor zastrzega sobie prawo do zmian.

Więcej informacji na www.polskichorkameralny.pl

 Prosimy o wyciszenie telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych.

 Uprzejmie prosimy o nienagrywanie i niefotografowanie koncertu.